

Handläggare
Karin Löfström

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2021-09-07

Ärendebeteckning
VMN 2021/0017

Vatten- och miljönämnden

Yttrande över remiss av Naturvårdsverkets skrivelse Förbättrad avfallsstatistik – behov, brister och vägen framåt

Förslag till beslut

Vatten- och miljönämnden föreslår att kommunstyrelsen antar kommunledningskontorets yttrande som sitt och översänder det som Kalmar kommuns svar på RU Förbättrad avfallsstatistik till Naturvårdsverket.

Yttrande

Naturvårdsverkets remiss RU Förbättrad avfallsstatistik- behov, brister och vägen framåt är en skrivelse om hur framtagandet av nationell, offentlig statistik inom avfallsområdet kan förbättras. Kalmar kommun ställer sig bakom Naturvårdsverkets skrivelse i sin helhet.

Bakgrund

Naturvårdsverket fick i ändring av regleringsbrevet för budgetåret 20191 uppdrag om ”Förbättrad avfallsstatistik och spårbarhet för farligt avfall inklusive inrättande av digital lösning”.

Under senare år har kraven på statistik och rapportering inom avfallsområdet delvis ändrats till följd av bland annat ett antal såväl nya som reviderade direktiv inom avfallsområdet.

De uppgifter som samlas in av staten i Sverige i syfte att ta fram statistik samt följa upp mål och fullfölja kravställda rapporteringar på avfallsområdet styrs dels av ett 10-tal författningar från EU, dels av ett antal nationella mål fattade av regering och riksdag. Uppgifterna hämtas in i huvudsak via ett antal digitala lösningar som var och en hanterar vissa utpekade avfallsflöden och kopplar till en specifik lagstiftning.

Sammanfattning

Skrivelsen slår fast att avfallsstatistiken uppfyller ställda krav men att det finns brister vid insamling och sammanställning av uppgifter.

Naturvårdsverkets bedömer att avfallsstatistiken tillgodoser de krav som ställs för internationell rapportering enligt EU:s avfallsstatistikförordning och olika EU direktiv samt för nationell uppföljning av miljökvalitetsmål och producentansvar.

Det innebär dock inte att avfallsstatistiken är fri från brister.

Naturvårdsverket anser att det finns kvalitetsbrister som rör avsaknad av eller osäkerhet kring vissa uppgifter, listade nedan. Det finns även bristande förutsättningar för att kunna producera avfallsstatistik på ett så effektivt sätt som möjligt. Det rör bland annat vissa avfallsuppgifter inte lämnas standardiserat och maskinellt inläsningsbart, begränsade möjligheter att dela uppgifter mellan myndigheter till följd av sekretess, samt otydligheter i vissa regelverk.

Kvalitetsbrister listade av Naturvårdsverket:

- Uppgifter om bygg-, rivnings- och anläggningsavfall som inte tas emot på tillståndspliktiga anläggningar saknas.
- Uppgifter om tillförda mängder förpackningar är underskattade.
- Osäkra avfallsuppgifter från tjänstebranscherna.
- Oklarheter kring utvinningsavfall i avfallsstatistiken.
- Uppgifter om avfall från vissa icke-tillståndspliktiga anläggningar saknas.
- Ostrukturerade och icke kompletta uppgifter i miljörapporterna.
- Svårighet att dela uppgifter mellan myndigheter.
- Otydlighet kring vad insamlade uppgifter kan komma att användas till.
- Otydlighet kring vilka uppgifter som Naturvårdsverket behöver för rapportering och behov av sekretess gällande producentansvaren för bilar och däck.
- Avsaknad av rättslig grund för att samla in uppgifter och behov av sekretess gällande gränsöverskridande avfallstransporter.
- Krav på att lämna uppgifter digitalt och endast en gång samt ett samlat kundmöte uppfylls inte.

Naturvårdsverket bedömer att följande förslag bör genomföras för att hantera identifierade brister:

- Ändring i avfallsförordningen som syftar till rättsligt stöd för inhämtande av vissa uppgifter om gränsöverskridande avfallstransporter.
- Förtydligande av att uppgifter ska användas till framställande av statistik.
- Tillägg i offentlighets- och sekretessförordningen för att kunna skydda vissa känsliga uppgifter gällande gränsöverskridande avfallstransporter och producentansvaren för bilar och däck.
- Uppdrag till Naturvårdsverket om att utreda förutsättningar för ny digital lösning för miljörapportering.

Dessa förordningar kommer behöva revideras om Naturvårdsverkets förslag går igenom:

- Avfallsförordningen (2020:614)
- Förordning (1994:1236) om producentansvar för däck

- Förordning (2005:220) om retursystem för plastflaskor och metallburkar
- Förordning (2007:185) om producentansvar för bilar
- Förordning (2008:834) om producentansvar för batterier
- Förordning (2014:1075) om producentansvar för elutrustning
- Förordning(2018:1462) om producentansvar för förpackningar
- Offentlighets- och sekretessförordning (2009:641)

Ingen av de föreslagna ändringarna kommer att påverka Kalmar kommuns arbete direkt.

Karin Lofström
Strateg ekologisk hållbarhet